

V Luxemburgu 25. júna 2018
(OR. en)

10319/18

DEVGEN 106
ACP 58
RELEX 574
REGIO 46

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	25. júna 2018
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	8556/18
Predmet:	Spolupráca EÚ s mestami a miestnymi orgánmi v tretích krajinách – závery Rady (25. jún 2018)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o spolupráci EÚ s mestami a miestnymi orgánmi v tretích krajinách, ktoré Rada prijala na svojom 3 628. zasadnutí, ktoré sa konalo 25. júna 2018.

Spolupráca EÚ s mestami a miestnymi orgánmi v tretích krajinách

Závery Rady

1. Rada pripomína medzinárodný politický rámec a politický rámec EÚ vrátane nového Európskeho konsenzu o rozvoji¹ na zabezpečenie strategickej angažovanosti vo vzťahu k mestám a miestnym orgánom v rozvojových krajinách, pričom okrem iných prvkov zdôrazňuje zásady koncepcie „miest pre všetkých“. Rada dôrazne podčiarkuje, že udržateľný mestský rozvoj a inkluzívne, vyvážené, integrované územné a mestské politiky sú nevyhnutné na dosiahnutie cieľa trvalo udržateľného rozvoja (SDG) č. 11, ako aj ostatných cieľov SDG. Rada vyzýva Komisiu, aby podporovala vykonávanie Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj na miestnej úrovni a aby v plnej miere využívala politický rámec a všetky dostupné nástroje na účinnú optimalizáciu prínosov zintenzívnenej a inovačnej spolupráce s mestami a miestnymi orgánmi v partnerských krajinách.
2. Očakáva sa, že do roku 2030 sa rozsah zastavaných oblastí v mestách rozvojových krajín, najmä v Ázii a Afrike, zvýši o 200 %. Urbanizácia a s ňou súvisiace výzvy sa výrazne prejavujú aj v iných regiónoch, ako napríklad v Latinskej Amerike a karibskej oblasti či v susedstve EÚ. Vzhľadom na neustále rýchle tempo urbanizácie je zrejmé, že ciele politiky EÚ možno dosiahnuť len prostredníctvom posilnených partnerstiev s mestami a príslušnými miestnymi orgánmi v tretích krajinách.

¹ Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj, nová mestská agenda; Závery Rady o rozvíjaní postavenia miestnych orgánov, júl 2013.

3. Mnohé mestá a miestne orgány v stále väčšej miere čelia výzvam súvisiacim s mestskou chudobou, sociálnym vylúčením a priestorovou nerovnosťou, preľudnením, konfliktmi, trestnou činnosťou a násilím, zraniteľnosťou infraštruktúry, nedostatočným poskytovaním základných služieb a zhoršovaním životného prostredia. Pri väčšine humanitárnych kríz zostávajú mestá a miestne orgány v prvej línii. V dôsledku rýchleho populačného rastu a neplánovanej urbanizácie rastie zraniteľnosť miest voči epidémiám a katastrofám, ako aj vplyvom zmeny klímy. Bezprecedentné toky migrantov a nútene vysídlených obyvateľov, ktoré sú podmienené geopolitickými, humanitárnymi, ekonomickými a environmentálnymi faktormi, tieto výzvy týkajúce sa miest ďalej zhoršujú. Ženy a dievčatá sú v tomto kontexte neprimerane vystavené zvýšenému riziku neistoty a násilia.
4. Rada je pevne odhodlaná zvyšovať potenciál miest ako centier udržateľného a inkluzívneho rastu a inovácie a zároveň v tejto súvislosti posilňovať úlohu miestnych orgánov. Rada víta pracovný dokument útvarov Komisie o spolupráci EÚ s mestami a miestnymi orgánmi v tretích krajinách².
5. Rada zdôrazňuje, že na účinné riešenie výziev urbanizácie je potrebný posun paradigmy od súčasného sektorového prístupu k územnej perspektíve, ktorá posilňuje prepojenia medzi mestami a vidiekom a ktorou sa do mestského rozvoja začleňujú tri rozmery udržateľnosti a zároveň zabezpečuje súdržnosť medzi politikami rozvoja miest a vidieka. Je potrebné, aby EÚ a jej členské štáty vypracovali rôznorodé stratégie, nástroje a postupy a aby viedli účinné strategické a politické dialógy na podporu partnerstiev s mestami a miestnymi orgánmi v partnerských krajinách, ktoré by mali veľký dosah a boli by zamerané na dosahovanie výsledkov.

² 9095/18 – SWD(2018) 269 final.

6. Rada zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa naďalej presadzovala dobrá správa na úrovni miest a miestnych orgánov. Rada ďalej zdôrazňuje, že nevyhnutnosťou sú účinné systémy viacúrovňového riadenia a vhodné politické a právne rámce na národnej alebo nižšej úrovni. Na to, aby miestne orgány mohli účinne vykonávať udržateľné mestské politiky a uplatňovať územný prístup v miestnom rozvoji, je potrebné priaznivé a podporné politické a regulačné prostredie. Rada uznáva význam inkluzívnych multilaterálnych postupov, pri ktorých sa do miestnej správy zapája občianska spoločnosť a súkromný sektor, ako aj vhodných humanitárnych a rozvojových prístupov spájajúcich udržateľné rozvojové riešenia, územné plánovanie a odolnosť. Rada konštatuje, že mnohí aktéri v členských štátoch EÚ poskytujú podporu na posilnenie miestnej správy v partnerských krajinách.
7. Rada ďalej zdôrazňuje potrebu posilniť technické a riadiace kapacity miest a miestnych orgánov na vypracovanie a vykonávanie integrovaných, viacodvetvových politík mestského plánovania vrátane nástrojov na aktívnu angažovanosť vo vzťahu k občanom. Na základe prístupu založeného na ľudských právach by sa to malo uskutočňovať v spojení s posilnením postavenia držiteľov práv, aby si dokázali svoje práva uplatňovať.
8. Rada si uvedomuje značné investičné potreby a príslušné rozdiely vo financovaní, ktorým čelia mestá a miestne orgány. Je nevyhnutné, aby mestá a miestne orgány mali kompetencie a kapacity navrhovať a uplatňovať fiškálne politiky v rámci financovania obcí a vytvárania príjmov tam, kde sú tieto právomoci decentralizované. Rada vyzýva Komisiu, aby zintenzívnila úsilie na podporu spravovania verejných financií a príjmov z vlastných zdrojov na miestnej úrovni.

9. Rada tiež Komisiu nabáda, aby vždy, keď je to možné, podporovala miestne kapacity a úsilie prilákať súkromné kapitálové investície, a to najmä využitím mechanizmov kombinovaného financovania a ďalším skúmaním inovačných modelov financovania a partnerstiev vrátane tých, ktoré vytvorili miestne orgány členských štátov. Kľúčovú úlohu pri vytváraní inteligentných, udržateľných a odolných miest môžu zohrávať verejno-súkromné partnerstvá. Rada vyzýva na rýchlu a účinnú podporu udržateľnej urbanizácie, okrem iného mobilizáciou dodatočných finančných prostriedkov, ktoré ponúka európsky vonkajší investičný plán v rámci okna pre udržateľné mestá.
10. Rada uznáva potenciál miest a miestnych orgánov zaviesť ekologické a obehové hospodárstvo ako vzor inkluzívneho rastu, ako aj skutočnosť, že mestá sú kľúčové z hľadiska riešenia výziev súvisiacich s klímou. Rada vyzýva Komisiu, aby propagovala zelené a odolné mestá tým, že bude podporovať ich prechod k nízkouhlíkovému hospodárstvu a ich odolnosť voči zmene klímy, pričom sa zameria na udržateľnú verejnú dopravu.
11. Rada podčiarkuje význam verejného priestoru a kultúrneho dedičstva ako príspevku k sociálnej, hospodárskej a politickej funkcii miest.
12. Rada uznáva, že veľkomestá a metropolitné oblasti sú hnacou silou globálneho hospodárstva a že tie najväčšie, ako aj ostatné veľké mestá sú centrami, ktoré stimulujú vytváranie pracovných miest na regionálnej a miestnej úrovni. V tomto kontexte Rada uznáva, že je dôležité stimulovať podporné prostredie pre súkromný sektor, najmä pre inkluzívne a sociálne mikropodniky a malé podniky, a inovačné trhové riešenia, a zároveň nabádať k prechodu od neformálnej ekonomiky k formálnej. Rada vyzýva, aby sa osobitná pozornosť venovala vytváraniu lepších vzdelávacích a pracovných príležitostí pre ženy, mládež a osoby so zdravotným postihnutím.
13. Rada nabáda Komisiu, aby ďalej podporovala prístup zameraný na vytváranie tzv. inteligentných miest, okrem iného tým, že by miestnym orgánom a mestám v partnerských krajinách pomáhala pri budovaní digitálnych základov vrátane nevyhnutnej pripojiteľnosti a prístupnosti s cieľom zaviesť služby elektronickej správy a riešenia, pri ktorých sa efektívne využívajú zdroje. Rada vyzýva Komisiu, aby podporovala digitalizáciu ako pozitívnu silu na vytváranie pracovných miest a sociálne zodpovedného podnikania, čím by sa podporila úloha miest ako hnacej sily Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj.

14. Cieľom spolupráce s mestami a miestnymi orgánmi by malo byť zvýšenie transparentnosti a zavedenie inkluzívnej správy vecí verejných a zodpovednosti v oblasti verejného financovania a poskytovania verejných služieb, pričom by sa mali integrovať prvky najlepších postupov na boj proti korupcii a zlepšenie dodržiavania práva na pôdu a istoty držby pôdy pre všetkých. Rada tiež zdôrazňuje, že je potrebné podporovať aktívnu a zmysluplnú účasť miestnych obyvateľov na plánovaní, vykonávaní a hodnotení relevantných opatrení a verejných služieb na miestnej úrovni.
15. Rada zdôrazňuje, že je potrebné podporovať inkluzívne a bezpečné mestá a riešiť príčiny a dôsledky nerovnosti, marginalizácie a segregácie v rámci jednotlivých miest a medzi nimi. Nabáda Komisiu, aby sa v rámci podpory EÚ pre mestá a miestne orgány v tretích krajinách sústredila na začleňovanie marginalizovaných skupín a zraniteľných ľudí vrátane osôb so zdravotným postihnutím, starších ľudí a nútene vysídlených osôb a migrantov. Keďže niektoré mestá a miestne orgány sa čoraz častejšie stretávajú s migračnými a utečeneckými tokmi, Rada nabáda Komisiu, aby naďalej podporovala mestá a miestne orgány, ktoré migrantov a utečencov prijímajú.
16. Prioritná pozornosť by sa mala venovať rodovej rovnosti a posilneniu postavenia žien v mestských oblastiach, ako aj úlohe mladých ľudí ako hnacej sily demokracie, rozvoja a transformácie. Rada vyzýva Komisiu, aby podporovala miestne kapacity na posilnenie bezpečnosti a istoty žien a dievčat v mestských oblastiach, ako aj na zlepšenie pozemkových práv a istoty držby pôdy pre všetkých.
17. Rada nabáda útvary Komisie a ESVČ, aby do tematických priorít a politického dialógu začlenili otázky týkajúce sa miest a aby prehĺbili ich štruktúrovaný dialóg s mestami a miestnymi orgánmi. Rada zdôrazňuje, že je dôležité podporovať prepojenia medzi ľuďmi na miestnej úrovni, a pripomína, že využívanie nástrojov, ako je decentralizovaná spolupráca, vytváranie partnerstiev miest a miestnych orgánov či párovanie miest, má popri inštitucionálnej spolupráci a technickej podpore dobrý potenciál posilniť kapacitu miest a miestnych orgánov. Vyzýva Komisiu, aby urýchlila činnosť v tejto oblasti a v relevantných prípadoch začlenila vytváranie partnerstiev do budúcich programov mestského rozvoja.

18. EÚ a jej členské štáty uznávajú významnú úlohu programu UN Habitat pri podpore udržateľných miest.
 19. Rada zdôrazňuje, že v rámci vonkajšej pomoci EÚ by sa malo osobitne podporovať zabezpečenie integrovaného a viacodvetvového prístupu k mestám a miestnym orgánom v mestách aj na vidieku.
 20. Rada vyzýva Komisiu, aby ju pravidelne informovala o pokroku dosiahnutom pri realizácii spolupráce s mestami a miestnymi orgánmi v tretích krajinách. Okrem toho Komisiu nabáda, aby vytvorila vhodné fórum na pravidelnú výmenu informácií, skúseností a vedomostí s členskými štátmi EÚ a príslušnými partnermi o spolupráci s mestami a miestnymi orgánmi v tretích krajinách.
-